

**DAMIZLIK VE DAMIZLIK HARİCİ HAYVANLAR İLE ÜREME ÜRÜNLERİ
İTHALATI HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2023/22)**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, damızlık ve damızlık harici hayvanlar ile üreme ürünleri ithalatına ilişkin hususları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, damızlık ve damızlık harici; besilik, kesimlik sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanlar, tek tırnaklı hayvanlar, kanatlı hayvanlar, arı ve diğer hayvanlar ile üreme ürünlerinin ithalatı için gerekli olan kontrol belgesinin onaylanması, aranacak belgeler ve veteriner sağlık sertifikası düzenlenmesine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ; 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 413 üncü ve 508 inci maddelerine ve 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ülkeye Giriş Yapan Canlı Hayvanlarda Yürütülecek Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 4-** (1) Bu Tebliğde geçen;
- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - b) CITES: 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi,
 - c) Damızlık: Irkına, tipine ve verimine özgü özellikleri gösteren vasıflı ve belgeli hayvanları,
 - ç) **(Değişik:RG-1/7/2025-32943)** Damızlık belgesi: Ana ve babası bilinen ve kayıt sisteminde kayıtlı damızlık hayvanlar için düzenlenmiş pedigrî veya damızlık sertifikası belgelerini,
 - d) Damızlık harici hayvan: Damızlık amacı taşımayan her türden hayvanı,
 - e) **(Değişik:RG-1/7/2025-32943)** Damızlık sertifikası: Ana ve babası bilinen, ancak cetlerinin verim kayıtları bilinmeyen damızlık hayvanlar için düzenlenmiş belgeyi,
 - f) Diğer hayvanlar: 21/12/2011 tarihli ve 28149 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelikte tanımlanan ve ulusal mevzuatta herhangi bir özel düzenleme bulunmayan diğer hayvanları,
 - g) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberine uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,
 - ğ) Elektronik imza (e-imza): Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
 - h) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberine uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,
 - ı) Eşkal belgesi: İthal edilecek damızlık ve damızlık harici atların eşkallerini belirten belgeyi,
 - i) Fiziksel ortam: Elektronik ortam dışında fiziki olarak kağıt belge üzerinde yapılan işlemleri,
 - j) Genel Müdürlük: Bakanlık Makamı tarafından yetkilendirilen Hayvancılık Genel Müdürlüğü ve/veya Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
 - k) ICCAT İstatistik/Reeksport Belgesi: Kılıç balığının (*Xiphias gladius*) her türlü ürün formu için, ithalat ve ihracat işlemlerinde ibraz edilen uluslararası belgeyi,
 - l) ICCAT Orkinos Yakalama Dokümanı (BCD/eBCD): Atlantik mavi yüzgeçli orkinosu (*Thunnus thynnus*) ve Pasifik mavi yüzgeçli orkinosunun (*Thunnus orientalis*) iç ve dış ticaretinde ibraz edilen uluslararası belgeyi,
 - m) Kontrol belgesi: Başvuru yapılan tarih itibarıyla yürürlükte olan Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi)’nin ekinde yer alan belgeyi,

n) (**Değişik:RG-1/7/2025-32943**) Koyun-keçi türü hayvan: Et, süt, yapağı üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen her yaştaki koyun ve keçileri,

o) Pedigri: Soy kütüğüne kayıt edilen damızlıklarla safkan atların numara, isim, orijin, ırk, renk, eşkâl, cinsiyet, doğum tarihi, verim kayıtları, yetiştirici ve sahibi ile hayvanın cetlerine ait bilgileri ve verimlerini belirten belgeyi,

ö) Resmî veteriner hekim: Canlı hayvanların sağlık denetimlerini ve resmî sertifikasyonunu gerçekleştirmek için ihracatçı ülke veteriner makamı tarafından yetkilendirilen veteriner hekimi,

p) (**Değişik:RG-1/7/2025-32943**) Sığır cinsi hayvan: Et üretimi, süt üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen Bison bison ve Bubalus bubalus türü hayvanlar dâhil her yaştaki sığır ve mandaları,

r) Tek tırnaklı hayvan: Atgiller familyasının Equus cinsine dâhil tüm türler (at, eşek ve benzerleri) ve bunların melezlerinden (katır, bardo ve benzerleri) vahşi veya evcil sert toynaklı memelileri,

s) Test belgesi: Bakanlıkça talep edilebilecek, ihraç edilecek hayvanların bazı hastalıkları taşımadığına dair ihracatçı ülke resmî veteriner laboratuvarlarınca yapılan test sonuçlarını belirten onaylı belgeleri,

ş) Üreme ürünleri: Hayvanların üremesinde kullanılan sperma, ovum, embriyo ve kuluçkalık yumurtayı,

t) Veteriner sağlık sertifikası: Hayvan ve üreme ürünlerinin 5996 sayılı Kanun kapsamında sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmî veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi, ifade eder.

Kontrol belgesi düzenlenmesi için gereken belgeler

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki hayvanların ve üreme ürünlerinin ithalatında gerekli olan kontrol belgesinin onaylanabilmesi için ilgililerden aşağıda belirtilen belgeler istenir:

a) Başvuru dilekçesi.

b) Bilgisayarda ya da elektronik ortamda usulüne uygun doldurulmuş, fiziksel ortamda yapılan başvurularda ithalatçı kişi/firma imza yetkilisi/yetkilileri tarafından ad ve soyadı yazılmış, imzalanmış ve kaşelenmiş ya da ticari unvanları eksiksiz olarak yazılmış, üzerinde herhangi bir şekilde silinti ve kazıntı bulunmayan kontrol belgesi.

c) Proforma fatura/fatura ve talep edilmesi halinde Türkçe tercümesi (Faturalarda, numara, tarih, hayvanın cinsi, miktarı, türü, orijin ve yükleme ülkesi yazılı olur.).

ç) Bu Tebliğ kapsamında ithal edilecek hayvanlar ile üreme ürünleri için, getiriliş amacına göre örneği Bakanlıkça belirlenen taahhütname.

d) Döner sermaye ücretinin ödendiğine ilişkin belge.

e) (**Değişik:RG-1/7/2025-32943**) İthal edilecek hayvan ve üreme ürünlerinin türü ve getiriliş amacına göre Bakanlıkça istenen diğer bilgi ve belgeler (Eşkal belgesi, damızlık belgesi, test belgesi gibi).

f) Başvuru yapan ithalatçı ya da yükten sorumlu kişiye ilişkin diğer bilgi ve belgeler.

g) CITES kapsamındaki türler için CITES belgesi.

ğ) Gerektiği durumlarda, ICCAT Orkinos Yakalama Dokümanı (BCD/eBCD) ve ICCAT İstatistik/Reeksport Belgesi.

Kontrol belgesinin onaylanması

MADDE 6- (1) Kontrol belgesi; ilgili Genel Müdürlük ve Genel Müdürlük tarafından yetki verilen taşra birimleri tarafından onaylanır.

(2) Fiziksel ortamda yapılan başvurularda kontrol belgesi, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine uygun olarak düzenlenir. Bu durumda 5 inci maddenin birinci fıkrasında istenilen belgeler tek nüsha olarak sunulur. (**Ek cümle:RG-1/7/2025-32943**) İstenilen belgeler ile belgelerde bulunması gereken bilgiler Bakanlıkça belirlenir.

(3) Kontrol belgesi, e-belge olarak da düzenlenebilir ve e-imza ile onaylanabilir. İthalatçı tarafından e-imza ile yapılan başvurularda EBYS ya da Bakanlıkça oluşturulan ilgili kayıt sistemi üzerinde e-belge olarak düzenlenen kontrol belgelerinde kaşe ve mühür aranmaz. E-imza ile yapılacak başvurularda 5 inci maddenin birinci fıkrasında istenilen belgeler tek nüsha olarak sunulur.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen şekilde yapılan başvurularda kontrol belgesi onay işlemleri, e-imza ile ya da ilgili Genel Müdürlükçe belirlenen esaslar çerçevesinde EBYS üzerinden ithalatçıya ve ilgili birimlere (veteriner sınır kontrol noktası ve Bakanlık il müdürlüğüne) gönderilen üst yazı ile yapılabilir.

Kontrol belgesinin onaylanmasını kısıtlayan haller

MADDE 7- (1) Hayvan hastalıkları yönünden kısıt bulunan ülke ya da ülkenin bir bölümünden hayvan ve üreme ürünleri ithalatı için yapılan kontrol belgesi başvuruları reddedilir.

(2) İthal edilecek hayvanların veya üreme ürünlerinin gümrüğe gelmiş ya da çıkış ülkesinde ihracat işlemleri tamamlanmış olması durumları hariç, kontrol belgesi onaylanan, ancak daha sonraki süreçte ithalatın gerçekleştirileceği ülke/bölgede ithalatı kısıtlayan bir hayvan hastalığı çıkması durumunda, hastalık sönüşü yapıncaya kadar onaylanmış olan kontrol belgeleri ile işlem yapılamaz.

(3) Bakanlık, yerli gen kaynaklarının korunması amacıyla veya ithal edilecek hayvan ve üreme ürünlerinin verim ve kalite unsurları gibi hususlarla ilgili olarak kontrol belgesi düzenlemelerinde ilave tedbir alabilir. İlgililer, Bakanlık tarafından alınan bu tedbirleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

Veteriner sağlık sertifikasının düzenlenmesi ve geçerlilik süresi

MADDE 8- (1) Veteriner sağlık sertifikası, ihracatçı ülkedeki yetkili resmî veteriner hekim tarafından gerekli sağlık kontrolleri yapıldıktan sonra, sertifikada bir süre belirtilmemiş ise ihrac edilecek hayvanların ve üreme ürünlerinin sevkiyat için yüklenmelerinden en fazla iki gün önce, sertifikada bir süre belirtilmiş ise sertifikada belirtilen süre içerisinde doldurulup imzalanarak mühürlenir.

(2) Veteriner sağlık sertifikasının geçerlilik süresi sertifikada belirtilen süre kadardır. Süre belirtilmediği takdirde sertifika; hayvanların ithalatında sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren havayolu ve karayolu ile gelen sevkiyatlarda on beş gün, demiryolu ile gelen sevkiyatlarda otuz gün ve denizyolu ile gelen sevkiyatlarda altmış gün, üreme ürünleri ithalatında sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren havayolu ile gelen sevkiyatlarda on beş gün, karayolu ile gelen sevkiyatlarda otuz gün, demiryolu ile gelen sevkiyatlarda altmış gün ve denizyolu ile gelen sevkiyatlarda yüz yirmi gün geçerlidir. Bu süre, sertifikanın geçerlilik süresi içerisinde ithalat yapılmasına engel mücbir bir sebeple veya beklenmeyen hallerle karşılaşılması durumunda, ithalatçının bu durumu Bakanlığa belgelendirmesi ve ibraz edilen belgelerin uygun görülmesi koşulu ile uzatılabilir.

Diğer hükümler

MADDE 9- (1) Kurbanlık amacıyla veya Bakanlık projeleri kapsamında Bakanlık ilgili kuruluşları tarafından yapılacak ithalatlara ilişkin teknik kriterler Bakanlıkça belirlenir.

(2) Bakanlık, ihracatçı ülkedeki sağlık ve teknik koşulların yerinde denetlenmesi amacıyla ilave tedbirler alabilir.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 10- (1) Bu Tebliğ kapsamında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğler

MADDE 11- (1) 18/1/2012 tarihli ve 28177 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Damızlık Harici Hayvanların İthalatında Kontrol Belgesi Düzenlenmesi İçin Aranacak Belgeler Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2012/8) ve 21/4/2018 tarihli ve 30398 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Büyükbaş, Küçükbaş, Damızlık Kanatlı Hayvanlar, Tek Tırnaklı Hayvanlar, Arı ve Diğer Hayvanlar ile Üreme Ürünleri İthalatı İçin Kontrol Belgesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2018/15) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

	Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı

	29/4/2023	32175
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	1/7/2025	32943